

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 267/05-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. novembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. I. Č., bytom H., zastúpeného advokátom Mgr. V. V., H., ktorou namietal porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 51-24 K 202/95 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Ndob 18/05 z 9. marca 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. I. Č. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2005 doručená sťažnosť JUDr. I. Č. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konkurznom

konaní vedenom pod sp. zn. 51-24 K 202/95, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Ndob 18/05 z 9. marca 2005.

Skutkový stav, v ktorom sťažovateľ vidí namietané porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, opisuje sťažovateľ od vydania uznesenia krajského súdu sp. zn. 51-24 K 202/95 zo 14. júla 1997, ktorým bol ustanovený za správcu konkurznej podstaty úpadcu - obchodnej spoločnosti A., a. s., L. V roku 2001 bola predmetná vec pridelená sudcovi krajského súdu JUDr. A. M. (ďalej aj „konkurzný sudca“). V roku 2002 došlo medzi sťažovateľom a konkurzným sudcom k „... *vzájomným rozporom osobnej povahy...*“, v dôsledku čoho sťažovateľ podal proti konkurznému sudcovi žalobu o ochranu osobnosti. Následne sťažovateľ vzniesol proti konkurznému sudcovi v konkurzných konaniach vedených na krajskom súde, v ktorých bol konkurzný sudca konajúcim sudcom a sťažovateľ ustanoveným správcom konkurznej podstaty, námietky zaujatosti. Najvyšší súd o týchto námietkach rozhodol uzneseniami sp. zn. Ndob 371/03 z 21. augusta 2003, sp. zn. Ndob 370/03 z 26. augusta 2003 a sp. zn. Ndob 369/03 zo 16. septembra 2003 tak, že konkurzného sudcu vylúčil z prejednávania a rozhodovania vecí v daných konkurzných konaniach z dôvodu zaujatosti voči osobe sťažovateľa.

Sťažovateľ vzniesol 24. februára 2005 námietku zaujatosti proti konkurznému sudcovi aj v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 51-24 K 202/95 z dôvodu jeho „... *zaujatosti voči osobe sťažovateľa...*“. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Ndob 18/05 z 9. marca 2005 konanie vo veci rozhodnutia o podanej námietke zaujatosti zastavil. V odôvodnení označeného rozhodnutia vyslovil právny názor, že „... *správca konkurznej podstaty nie je účastníkom konania a nie je oprávnený podať námietku zaujatosti*“.

V nadväznosti na to sťažovateľ namietal, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 51-24 K 202/95, ako aj rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 1 Ndob 18/05 z 9. marca 2005 bolo porušené jeho základné právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho základného práva na nezávislom a nestrannom súde zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy.

Sťažovateľ argumentuje, že konkurzný sudca sa o svojej zaujatosti voči osobe sťažovateľa dozvedel „... predpísaným procesným spôsobom...“ z rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. Ndob 371/03 z 21. augusta 2003 a sp. zn. Ndob 369/03 zo 16. septembra 2003. Jeho zákonnou povinnosťou preto bolo postupovať aj v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 51-24 K 202/95 v intenciách vtedy platného a účinného znenia § 15 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), podľa ktorého „Len čo sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu. V konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad (...)“.

V dôsledku nerešpektovania právnych názorov najvyššieho súdu vyjadrených v uzneseniach sp. zn. Ndob 371/03 z 21. augusta 2003, sp. zn. Ndob 370/03 z 26. augusta 2003 a sp. zn. Ndob 369/03 zo 16. septembra 2003 a následného nerešpektovania § 15 ods. 1 OSP konkurzným sudcom krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 51-24 K 202/95 podľa sťažovateľa porušil a doteraz porušuje jeho základné právo na súdnu ochranu.

Sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Ndob 18/05 z 9. marca 2005, ktorým konanie vo veci rozhodnutia o podanej námietke zaujatosti zastavil, porušil jeho označené základné právo. V predmetnom uznesení vyslovil najvyšší súd právny názor, že sťažovateľ ako správca konkurznej podstaty nie je oprávnený podať námietku zaujatosti, a to aj napriek tomu, že „... tri senáty Najvyššieho súdu SR vo svojich rozhodnutiach vyslovili iný právny názor a o uplatnených námietkach sťažovateľa ako osoby oprávnenej takýto procesný úkon urobiť konali a vo veci meritórne rozhodli“.

V uvedenej súvislosti sťažovateľ poukázal na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. Ndob 370/03 z 26. augusta 2003, v odôvodnení ktorého sa uvádza: „Podľa definície v § 7 zákona o konkurze a vyrovnaní účastníkmi konkurzného konania môžu byť len konkurzní veritelia a dlžník. Správca má však v konkurznom konaní zvláštne postavenie. Je celkom samostatným procesným subjektom a v určitom štádiu konkurzného konania súd rozhoduje aj o jeho právach a povinnostiach, ako napr.: o pozbavení z funkcie, rozhodovanie o preddavkoch na odmenu, ako aj stanovenie jej výšky, o náhrade hotových výdavkov atď. Preto správca konkurznej podstaty je oprávnený v prípade, ak by mal pochybnosti

o nestrannom rozhodovaní sudcu o jeho právach v konkurznom konaní, podať námietku na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci.“

Sťažovateľ poznamenal, že podaním z 13. januára 2004 podal podnet predsedovi najvyššieho súdu „... na podanie návrhu na zaujatie stanoviska k zjednoteniu výkladu príslušných právnych noriem, upravujúcich oprávnenosť správcu konkurznej podstaty uplatniť v konkurznom konaní námietku zaujatosti. Predseda Najvyššieho súdu SR listom zo dňa 18. 3. 2004 sp. zn. KP 14/04 sťažovateľovi oznámil, že upozornil predsedu obchodného kolégia na to, aby obchodné kolégium zaujalo zjednocovacie stanovisko. Ani na opätovnú urgenciu nebolo sťažovateľovi oznámené stanovisko k predmetnej právnej problematike“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd v Banskej Bystrici konajúcim sudcom JUDr. A. M. v konaní č. 51-24 K 202/95 pri svojej rozhodovacej právomoci a činnosti porušil základné právo sťažovateľa JUDr. I. Č. uvedené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa § 56 ods. 3 písm. c) a písm. d) zákona č. 38/1993 Z. z. zakazuje Krajskému súdu v Banskej Bystrici konajúcim sudcom JUDr. A. M. pokračovať v rozhodovacej činnosti v konaní č. 51-24 K 202/95, a tým v porušovaní základného práva sťažovateľa uvedeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa § 56 ods. 3 písm. d) zákona č. 38/1993 Z. z. prikazuje Krajskému súdu v Banskej Bystrici konkurznú vec č. k. 51-24 K 202/95 prideliť inému sudcovi určenému podľa rozvrhu práce.

Najvyšší súd SR rozhodnutím zo dňa 9. 3. 2005 č. k. 1 Ndob 18/2005 porušil základné právo sťažovateľa JUDr. I. Č. uvedené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Ústavný súd SR zrušuje rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 9. 3. 2005 č. k. 1 Ndob 18/2005 a vec vracia na ďalšie konanie.“

Sťažovateľ zároveň požiadal, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhodol o dočasnom opatrení, ktorým by zakázal „... *Krajskému súdu v Banskej Bystrici konajúcim sudcom JUDr. A. M. rozhodovať v právnej veci č. k. 51-24 K 202/95 vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici do rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti...*“. Sťažovateľ taktiež žiadal, aby ústavný súd podľa uvedeného ustanovenia zákona o ústavnom súde odložil vykonateľnosť uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Ndob 18/05 z 9. marca 2005.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ predovšetkým namieta porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 51-24 K 202/95 tvrdiac, že v označenej konkurznej veci rozhoduje o jeho právach konkurzný sudca, u ktorého existujú dôvody zaujatosti vo vzťahu k sťažovateľovi ako konkurznému správcovi.

V súvislosti s tým sťažovateľ poukázal na to, že konkurzný sudca, napriek tomu, že mu bol známy právny názor najvyššieho súdu v otázke jeho zaujatosti voči osobe sťažovateľa ako správcu konkurznej podstaty v iných konkurzných konaniach, nepostupoval podľa § 15 ods. 1 OSP. Preto sťažovateľ vzniesol proti konkurznému sudcovi námietku zaujatosti, ktorou sa však najvyšší súd odmietol meritórne zaoberať a konanie uznesením sp. zn. 1 Ndob 18/05 z 9. marca 2005 zastavil, čím mal podľa tvrdenia sťažovateľa taktiež zasiahnuť do jeho označeného základného práva.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (...). Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon (čl. 46 ods. 4 ústavy).

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v (...) čl. 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Z citovaných ustanovení ústavy okrem iného vyplýva, že ochrany svojich práv na nezávislom a nestrannom súde sa môže fyzická osoba alebo právnická osoba domáhať iba zákonom ustanoveným postupom (čl. 46 ods. 1 ústavy) a v medziach zákonov, ktoré vykonávajú ustanovenia ústavy týkajúce sa základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

Ústavný súd už v tejto súvislosti uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne, ale v záujme zaistenia najmä právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam, akými sú napr. spôsobilosť byť účastníkom konania, povinnosť právneho zastúpenia v niektorých prípadoch, zákonom ustanovené náležitosti

návrhu na začatie konania, zákonné lehoty a pod. (m. m. II. ÚS 109/02, I. ÚS 22/03, III. ÚS 209/05).

Ústavný súd taktiež vyslovil, že právomoc všeobecného súdu konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 61/02, I. ÚS 236/03, IV. ÚS 164/04, IV. ÚS 216/05).

Z ústavnej kompetencie súdov interpretovať a aplikovať zákony vyplýva aj ich oprávnenie dopĺňať a rozvíjať existujúcu judikatúru ohľadne relevantných právnych otázok v prerokovaných veciach. Prípadné odchýlenie sa súdu od existujúcej skoršej judikatúry v konkrétnom prípade by mohlo predstavovať zásah do základných práv a slobôd účastníka konania len za predpokladu, že by bolo dôsledkom arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti súdneho rozhodnutia v prerokovávanej veci. Nemožno však namietat' proti tomu, aby judikatúra súdov v konkrétnych prípadoch upresňovala a dopĺňala objasňovanie obsahu a zmyslu zákona vrátane prispôsobovania aplikačnej praxe novým okolnostiam za podmienky, že ich zohľadnenie možno rozumne zahrnúť pod zákonné znaky právnej normy aplikovanej na konkrétny prípad.

Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že výrok o zastavení konania pri rozhodovaní o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom proti konkurznému sudcovi založil na týchto skutočnostiach:

«Podaním zo dňa 24. 2. 2005 vzniesol správca konkurznej podstaty (...) námietku zaujatosti voči sudcovi Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. A. M. a žiadal, aby bol z prejednávania a rozhodovania vecí vylúčený. Poukázal na to, že uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Ndob 370/03 zo dňa 26. 8. 2003, sp. zn. Ndob 371/03 zo dňa 21. 8. 2003 a sp. zn. Ndob 369/03 zo dňa 16. 9. 2003 bol sudca JUDr. A. M. vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, vedených na Krajskom súde v Banskej

Bystrici sp. zn. 51-24 K 360/97, sp. zn. 51-24 K 271/97 a sp. zn. 51-24 K 265/95. Sudca JUDr. A. M. sa riadnym procesným postupom dozvedel z uvedených rozhodnutí príslušných senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že jeho vzťah voči osobe správcu zakladá dôvodný predpoklad spochybňujúci nestrannosť jeho rozhodovacej právomoci o jeho právach a povinnostiach, a je voči jeho osobe zaujatý. Sudca JUDr. A. M. nerešpektoval právne názory ako konkrétne právne skutočnosti uvedené v právnych aktoch vydaných senátmi Najvyššieho súdu SR a naďalej konal v súdnych konaniach, v ktorých má právo rozhodovať o jeho právach a povinnostiach, čím pokračujúcimi konaniami porušoval povinnosti uložené mu Ústavou Slovenskej republiky a súvisiacimi predpismi, ktoré determinujú základný atribút povinnosti sudcu byť nestranným. Vzhľadom na doterajšiu rozhodovacia činnosť sudcu JUDr. A. M. je dôvodný predpoklad, že ním nebude rešpektovaná podaná námietka zaujatosti a vec nebude predložená na rozhodnutie nadriadenému súdu. Navrhol preto, aby nadriadený súd konajúceho sudcu JUDr. A. M. vylúčil z prejednávania veci, nakoľko dôvody zrejmé z tohto podania a príloh zakladajú dôvod na jeho vylúčenie a jeho pôsobenie nemožno v tomto konkurznom konaní v budúcnosti vnímať ako neutrálne a nepredpojaté voči jeho osobe.

Sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti (§ 14 ods. 1 O. s. p.). Podľa § 15a ods. 1 O. s. p. účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. O tomto práve prvostupňový súd účastníkov poučí. Podľa § 7 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní účastníkmi konkurzu sú veritelia, ktorí podali návrh na vyhlásenie konkurzu, veritelia, ktorí prihlásili svoje pohľadávky podľa § 20 a dlžník. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia účastníkmi konkurzu sa stanú aj veritelia pohľadávok proti podstate (§ 31 ods. 3) a veritelia pohľadávok podľa § 31 ods. 1 písm. a) až c), ak ich nárok nebol uspokojený a uplatnili pohľadávku na súde, ktorý vyhlásil konkurz, žalobou, prihláškou alebo ak sú zahrnutí do zoznamu na účely rozvrhu (§ 29 ods. 1). Z uvedeného je zrejmé, že správca konkurznej podstaty nie je v konkurznom konaní v pozícii účastníka konania, ale je len osobou na konaní zúčastnenou. Ako zvláštny procesný subjekt má samostatné postavenie ako voči úpadcovi, tak voči konkurzným veriteľom a nemožno ho považovať za zástupcu konkurzných veriteľov, ani za zástupcu úpadcu. Účastníkom

konania je len vtedy, ak uplatňuje odmenu a náhradu výdavkov, ak tieto nároky neboli uspokojené pred vydaním rozvrhového uznesenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že v danom prípade nie je splnená podmienka konať o námietke zaujatosti vznesenej správcom konkurznej podstaty. Nadriadený súd preto konanie o vylúčení sudcu Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. A. M. z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci zastavil.“

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/1991 Zb.“) sú účastníkmi konkurzu veritelia, ktorí podali návrh na vyhlásenie konkurzu, veritelia, ktorí prihlásili svoje pohľadávky podľa § 20 (konkurzní veritelia), a dlžník.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. účastníkmi konkurzu sa stanú aj veritelia pohľadávok proti podstate (§ 31 ods. 3) a veritelia pohľadávok podľa § 31 ods. 1 písm. a) až c), ak ich nárok nebol uspokojený a uplatnili pohľadávku na súde, ktorý vyhlásil konkurz, žalobou, prihláškou alebo ak sú zahrnutí do zoznamu na účely rozvrhu (§ 29 ods. 1).

Podľa § 66a ods. 3 zákona č. 328/1991 Zb. súd najneskôr spolu s nariadením prieskumného pojednávania poučí účastníkov konkurzného konania o ich práve uplatniť námietku zaujatosti.

Podľa § 66e ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. sa na konkurz primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 70a ods. 3 zákona č. 328/1991 Zb. ustanovenia (...) § 66a, 66b, 66c, 66d, 66e a 66f sa vzťahujú aj na konania začaté pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 12/1998 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení ďalších zákonov, účinného od 1. februára 1998. Právne účinky úkonov, ktoré nastali skôr, zostávajú zachované.

Podľa § 15a OSP právo uplatniť námietku zaujatosti z dôvodov podľa § 14 ods. 1 voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť, majú účastníci konania.

Primeranosť použitia ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vrátane § 15a OSP na konkurzné konanie je limitovaná účelom a cieľom uvedeného konania, charakterom jeho subjektov a procesnej situácie, ktorej riešenie si primeranú aplikáciu ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyžaduje, ako aj štádiom, v ktorom sa konkurzné konanie nachádza.

Správca konkurznej podstaty alebo predbežný správca nie je v konkurznom konaní v pozícii účastníka konania. Je osobitným subjektom konkurzného konania (osobou na konaní zúčastnenou). Do funkcie ho ustanovuje súd, ktorý ho v zákonom stanovených prípadoch môže funkcie aj zbaviť. Súd je oprávnený vykonávať nad činnosťou správcu konkurznej podstaty dohľad (vyžiadať si od správcu správu a vysvetlenie, nahliadať do jeho účtov a vykonávať potrebné zisťovania). Správcovi môže uložiť, aby si vyžiadal na určité otázky názor veriteľského výboru, alebo správcovi môže dať pokyny sám. Základnou úlohou správcu je zistenie a zabezpečenie majetku patriaceho do konkurznej podstaty, správa uvedeného majetku a jeho následné speňaženie. Pri plnení týchto úloh je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a má samostatné postavenie tak voči úpadcovi, ako aj voči veriteľom. Zákonná úprava konkurzného konania mu zveruje realizáciu takých úkonov, ktorých výkon samotným konkurzným súdom neprichádza vzhľadom na ich povahu a rozsah do úvahy.

Z uvedených skutočností vyplýva, že ide o subjekt, prostredníctvom ktorého konkurzný súd zabezpečuje naplnenie cieľov a účelu vyhláseného konkurzu. Jeho procesné postavenie a vzťah ku konkurznému súdu vylučujú možnosť, aby bol správca konkurznej podstaty nositeľom práv vytvárajúcich vo svojom súhrne obsah základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 až 50 ústavy) priznaného výlučne účastníkovi konania s výnimkou tých fáz konkurzného konania, v ktorých sa bezprostredne rozhoduje o jeho práve na náhradu výdavkov a na odmenu, teda o majetkových právach civilnej povahy obdobných právam účastníkov konania (sťažovateľ však v sťažnosti netvrdil, že by v danej

veci išlo o takýto prípad). Aj za týchto okolností však ide (z hľadiska predmetu a účelu konkurzného konania) o vedľajší procesnoprávny vzťah, čo vylučuje (obdobne ako u znalcov, tlmočníkov či iných subjektov zúčastnených na súdnom konaní odlišných od účastníkov konania vo veci samej), aby správca konkurznej podstaty prostredníctvom námietky zaujatosti dosiahol (prípadne aj proti vôli účastníkov konania) vylúčenie konajúceho sudcu z prejednávania a rozhodovania merita veci. Ochrana práv správcu konkurznej podstaty vo fáze konkurzného konania, v ktorej sa bezprostredne rozhoduje o jeho právach, sa (z hľadiska základného práva na súdnu a inú právnu ochranu) zabezpečuje právom správcu konkurznej podstaty napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa opravným prostriedkom – odvolaním.

Vzhľadom na to ústavný súd vychádzajúc z námietok sťažovateľa uvedených v sťažnosti konštatuje, že ich obsah v žiadnom prípade nemá takú spojitosť s obsahom základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho základného práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorej reálnosť by bolo možné posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Taktiež dôvody uvedené v napádanom rozhodnutí najvyššieho súdu možno preto považovať z ústavného hľadiska za dostatočné a relevantné, rešpektujúce požiadavku takej interpretácie a aplikácie zákona, ktorá je súladná s procesným postavením správcu konkurznej podstaty s prihliadnutím na účel a cieľ konkurzného konania, a možno ich vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu rozumne zahrnúť pod zákonné znaky právnych noriem aplikovaných na daný prípad.

Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené skutočnosti nedomnieva, že by závery najvyššieho súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné so sťažovateľom označeným článkom ústavy.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré sťažovateľ označil, či už pre

nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (III. ÚS 206/03, II. ÚS 77/04); inými slovami, ak sťažovateľ namietne také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu očividne nemohlo nastať (napr. II. ÚS 222/03, IV. ÚS 55/04, III. ÚS 56/05).

Ústavný súd preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd považuje napokon za potrebné poznamenať, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b) zveruje práve najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (mutatis mutandis I. ÚS 17/01).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci (návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a návrhu na rozhodnutie o dočasnom opatrení a na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Ndob 18/05 z 9. marca 2005) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2005